

Fjärde roten, tomt 109

Kvarteret Kommeraserådet

Tredje roten 1637–57v

Drottninggatan 20 mellan Korsgatan och
västra Hamnen

Andra roten 1657h–70

Nutida samb.m 5.34

Östra delen av 4.109

Cornelius Felbier d.ä.

1637–38: 3 mtl, 1639: 1 mtl

Handlanden Cornelius Felbier d.ä. förekom här i Göteborg 1629 och 1637–38 var bosatt i tredje roten (begravd 18.1.1639). Hans hustru avled 1636 (begr. 30 mars) Cornelius Felbiers d.ä. mor, var kanske den fru *Adelheid F.*, som 1640 gav en gåva till tyska kyrkan. Hon begravdes 3.11.1641.

Hans Rothgiutare R3

2 mtl, 1641

Cornelius Felbier d.y., begr. 22.9.1653 (gift 12.4.1642 med *Diwarte Peterssen*, se 4.112 ovan. Hon gifte 17.11.1657 om sig med *Christian Meijer*.) R3 1642: 2 mtl

Sofia Felbier R3 (en Sofia Felbier, troligen yngre, gift 9.1.1666 med *Arent de Boes*) 1643: 2 mtl.

Wetke Dellinguusen fick den 4.5.1642 i rådhusrätten göra reda för den kunskap han hade om det huset, vari sal Cornelius Felbiers d.ä. barn bodde. Han visade ett memorial som *Herman Ordthusen* Anno 1635 hade gett honom i Amsterdam, där han hade gjort honom fullmäktig att infordra alla däri upptecknade skulder, vilka Ordthusen förärat svenska och tyska kyrkorna här i staden. I denna lista stod sal Cornelius Felbiers hus. Sal Cornelius Felbiers äldste son Cornelius Felbier d.y. varnades då för att betala ut pengar för husförsäljningen, innan han konfererat med kyrkvårdarna. Cornelius Felbier d.y. gav inte memorialet vitsord.

Frans Barcker 1637: 2 mtl

Jacob Hermansson von Adorf stadsbud, hökare (1639) och *rotemästare* från 1642 R3 1638 3 mtl, 1642 2 mtl, 1643 4 mtl, 1644–46 3 mtl, 1647–48 2 mtl, 1649–50. 3 mtl, 1652–55 2 mtl alla år

1656: 1.16, 1657v: –24 (II), 1657h: –24, 1658: 2, 1659–61: 1, 1662–63: 1 1666–68 efterföljd av sin änka *Neltie Gertsdotter* 1669–70. Hon köpte Jöran Rumps gård och flyttade 1671 till fjärde roten 4.51 (den del, som tidigare varit första roten).

Jacob Hermansson gifte sig första gången 30.1.1626 med *Margareta Rogardt*. Se 4.51 om att Jacob Hermansson skulle ha i 30 år ha hyrt sin förste svärfaders *Fredrik Rogardts* ("Royaerts") gård av sina barn i den första av hans tre barnkullar och om dessas tvist med Neltie 1669–71. Fredrik Royaert anställdes som stadsbud 3.10.1621 och omtalas som tegelköpare juli och augusti 1633. Han efterträddes som stadsbud 1629 av Wolter Albrechtsson. Fredrik Rogardt (Roijert)

begravdes Chr 27.6.1639, hans hustru den 13.5.1634. I överrätten omtalas 28.1.1639 Jacob Hermanssons bod, där *Peder Helgesson* skulle förvara ifrån hustru *Kerstin Hans Wäktares* stulen talg.

RR 15.11.1641: *Didrik Klapmutz* vände sig på *Cornelius Adrianssons* vägnar mot Jacob Hermansson och begärde en obligation utgiven 7.7.1634 på ”väderkvarnen stående här på Otrilla” 200 holländsk gyllens betalning, Jacob Hermansson begärde uppskov. I kämnärsrätten den 16.1.1650 omtalas att Jacob Hermansson och *Peter Canter* ägde tillsammans en ”wärqwarn”.

I en handling från 3.9.1670 omtalas, att ”sal Jacob Hermansson var anförtrott bränneriet och viktjusterandet” och att hans efterträdare i det yrket var *Olof Eriksson vinförlåtare* (EIIA:3).

Svärsonen *Johan Olofsson bleckslagare* sålde till kyrkoherde *Johan Hacker*

Henning Henningssen R3

1643: 1 mtl

2.3.1645 gift med *Maria Migrams R3*

Anders Krämer R3

1647–1649: 3 mtl,

Christian Meijer R3

1652: 1 mtl (se ovan 4.112)

Rådsförvanten Herr Christian Schotte lät första resan den 24.4.1693 lagbjuda en hus och gård på Drottninggatan mellan Herman Gieseke å västra (4.109v) och sal Johan Rolufssons hus i östra (5.30) sidan belägen, som han tillhandlat sig av *guldarbetaren* Mäster *Hindrik Wedinghusen* här i staden (se 5.32 och 4.108) för Ettusende Riksdaler courant. Huseköpspenning betalades med 30 d smt.

Christian Schotte omtalas 4.42 år 1658 som notarie, som bosatt 4.40ö (dåvarande sjätte roten) 1666 och 1669 och ägde eller hyrde 4.28 en tid (*Obs borgaren i Uddevalla Christier Skotte* omtalad Väne härad 3.3.1665).

I underrätten den 29.4.1667 begärde Christian Schotte att få behålla sin lön oavkortad, som den dittills hade varit. Han ansåg sig ”nästförledne 27 hujus varit schimpligen uthwijst af Syndico Ehrebohrne och Wälbetrodde Laurentio Lundenio: undrade om han icke nu som i många åhr tillförne må betroes att bewista Senatens consilier och decreter. Her uppå förklarade sig Syndico och fleere af Rådhet att Christian Schotte allenast höfligen warit bedin att uträkna och anteckna hwad dhe fattige uthur armbyssan tillkommer, såsom uppå alla Lögerdagar här skee plägar, och det af den ordsak, att be-te fattige wentande der på, och i Rådhet intet äntå war till att göra, medan allenast någre få församblade woro.” – Allenast ett missförstånd sade burggreven.

(Göteborgs Drätsel 848) ”Anno 1667 den 1 augusti. Allenstund Notarius Christian Schotte hafwer gifwit tillkenna sig wara sinnat sin tienst att resignera, och annorstädes sin näring och lycka söka, ödmjukeligen begärandes, att honom efter Burgrefven Edel och Wälb. Israel Norfeldts rekommendation till magistraten måtte någon hjälp och resepenning skänkas, till att transportera sig med sin hushåldning härifrån. Alltså och emedan bem-te Christian Schotte i någre åhr bortåth staden och dess Magistrat troligen tient hafwer, och dess uthan med många barn och stort hushåld besvärat är, förundte och beviljade honom magistraten fulle lönen för innewarande åhr 1667, som åhr, efter den nye, Anno 1666 d 18 de Decembris gjorde staten, åhrligen 200 daler silf-

m-t. Så och till en förbättring fyratio daler silf-m-t honom för hela året af stadsens Cassa levereras skole.” (Detta förslog inte utan Christian Schotte begärde ytterligare hjälp och fick 60 d smt till.)

Resolutionsprotokollet 23.2.1670 var skrivet av Christian Schotte på tyska på grund av ordinarie protokollsförarens Stockholmsresa.

Den 18.8.1670 beviljades Christian Schotte bordsbrev för sin son *Gottfrid Christiansson Schotte* ”till den enda, att han uti ett ährligt handverk måtte antagen blifwa”. I registraturen Ba:2 anges i detta bordsbrev, att Gottfrid Schotte var född 9.10.1653 som son till rådman Christian Schotte och *Catharina Frölichin*, gifta i Danmark och Helsingör den 18.2.1655 (sic”). Fadrdarna uppräknas. Bordsbrev beviljades den 19.2.1680 för Schottes söner *Christian och Elias*. Var Catharina Frölichin densamma som rådman Christian Schottes hustru *Catharina Schottin*, som omtalades i RR 12.8.1686?

1671 den 4 dec: ”Uppå detta datum gaf praesidenten Edel och Wälb. Magnus Gripenklou Rådmanen Christian Schotte till förstå, huru honom af een förnehm persohn är förwijtligen förhållet det han Schotte skulle om nattetid tillika med Rackarn och hans oreenligheet sig genom stadsporten in begifwit, hwilket honom och stadens Rådstufwu till ringa heder eftertalat warder. Hwarföre förmante han honom sig der emot in för Rådhet skriftligen förklara, att man en reen och obehälig Rådstufwu må hafwa.” Den 7 december beskyllde Christian Schotte *Albert Niebuhr* för detta ”schimpliga” tal.

Enligt resolutionsboken den 28.9.1682 beviljades rådman Christian Schotte 50 d smt ur innevarande års lön ”i anseende till hans påkomna sjukdom, medellöshet och svåra tillstånd”.

Han omtalas bl.a. som utdelare av fattigmedel (se 9.18).

Välaktat Jonas Tiliander klagade den 18.4.1673 över att rådman Christian Schotte icke hade lämnatifrån sig sal *magister Nicolai Ramsii gård* (2.33, kv Varuhuset) så god och behållen med inredning, som den var vid inflyttningen. Han begärde, att rådmannen skulle tillhållas, att återställa de till honom överlevrerade nagelfasta sakerna. Schotte sade att det rörde sig blott om en säng till 12 styver. Schotte frikändes av kämnärsrätten.

Vilka petitesser domstolarna fick syssla med på denna tid framgår av följande, då man kan lägga märke till att ännu 1689 skällde en rådman i Göteborg på tyska: Den 7.2.1689 begärde *postmästare Johan Thelin* uppskov som kärke mot Christian Schotte eftersom hans hustru var dödligt sjuk. Den 11 och 14.2.1689 vittnade *Didrich Steghs hustru Catharina* och *Martin Opitz hustru* om att de hade ute på gården på blekeplatsen hört någon i Christian Schottes hus inne i stugan, alltså ej genom fönstret, kalla Thelins döttrar ”lange mähren”. ”Dock var det intet rådman Schottes röst.” Det omtalas *Magnus Pehrssons* och *Hans Vogts* i detta mål den 1.10.1688 inkomna berättelse. Efter Didrich Steghs hustrus vittnesmål utbrast Hans Vogt i iver ”och talade henne hårt till att hon intet vore capabel att driva deras ord som två ärliga karlar ära” (obs a i sista ordet).

Thelin fordrade, att Martin Opitz hustru skulle avlägga sanningsed. ”Hon tedde sig mycket blödig, begynnandes börja gråta och säga det hon aldrig hade gått någon sanningsed och det ej heller nu göra vill, hållandes det förr lända sig till vanheder, hon ville dessutom på sin själs salighet berätta, vad hon i denna sak visste.” Hon tvingades dock till sanningsed. Hon kunde inte minnas, om det var stilla och tyst, när hon inkom utur aftonsången i rådman Schottes hus och stugu. Hon hade följt med Steghs hustru ”strax in.” Hon tillfrågades om hon inte hörde några skällsord falla med skriande och ropande av ”huren [horor], lange täfwen, lange mähren och ackermähren”. Hon

mindes ingenting annat än att Schotte upplät sitt fönster och talade därigenom men vad det var mindes hon inte. Thelin frågade, om hon inte förstått, att man menat Thelins hustru och barn därmed eller om Schotte och dess käraste icke beklagat sig över att ”mina barn spottat åt deras dotter”. Hon hade hört Christian Schotte och hans hustru beklaga sig. Hon tillfrågades, om hon inte sett Thelins hustru stå vid kyrkporten och hört de orden sägas till henne: ”Die du der stehet mit deine lange mähren, täfwen und ackermähren dat die de düfwel en hart fare.” Svarade nekande.

När Schotte öppnat fönstret, om hon då inte hört Schotte ”duttat” Thelins hustru och sagt ”Recht dich meine ich, mitt deine lange huren, mähren und ackermähren”. Nej. Inte heller kunde hon minnas, att Schotte, när han hade öppet fönstret, hade hotat Thelins hustru med fingret. Nej, hon hade då till hälften stått bakom en ”schem” (skärm), dock hörde hon, att Schotte och hans hustru talade i vreda ord och Opitzs hustru sade ”jag var helt häpin, önskandes håller det jag hade varit ute.”

Någon vecka därefter därefter avled Christian Schottes hustru. Enligt Christine begravningsbok: ”3 Mart. 1689 ward begraben Herr Christian Schott Hausfrau, starb an der Wassersucht, Ihres Atlters 58 Jahr”. Rådhusrätten bestämde då: ”Rådman Christian Schotte njuter ringningen med alla klockorna fri vid sin sal hustrus begr. i anseende till hans medellösa villkor och annan olägenhet.”

Det ovan anförda tilldrog sig alltså innan Christian Schotte 1693 köpte tomten här på Holländaregatan.

Rådman Christian Schotte ägde 1696 2 tomter. Han pantsatte 4.7.1700 sin gård på Holländaregatan till hospitalet för lån av 57 d smt. Han lånade 250 d smt den 11.2.1703 av handelsman Hans Böckers brorsbarns arvsmedel till att avbetala den skuld som ännu återstod på hans hus och gård. Mågen Johan Hinrich Straub caverade. Pantsatte också gården.

Magdalena Straub och Catharina Altesleben uppträdde vid kämnärsrätten den 13.5.1702 och klagade över tennsaker, som hade kommit bort ur deras faders Christian Schottes hus. Faderns tjänstepiga Anna Christiansdotter redogjorde för allt, som kärenderna fått med sig, när de gifte sig. Catharina Schotte-Altesleben döptes den 14.4.1662 och avled 1737. Hon var först gift med Christian Altesleben och sedan med komministern i Alingsås Olof Fahlberg i hans tredje gifte.

Rådman Christian Schotte, som var född omkr 1624, avled den 30.6.1704. Guldsmeden Johan Henrik Straub, som den 26.6.1683 gift sig med Schottes dotter Magdalena, klagade i en skrivelse till magistraten (EIIa:17, 6.3.1705) över att inga pengar fanns att begrava hans sal svärfader Christian Schotte. Halva lönen inestod för svärfadern för 1701, 1702 och 1703 plus kvartalslönen för 1704.

Johan Hindrich Straub fick burskap 28.4.1692. Han och hans hustru Magdalena Schotte pantsatte 10.2.1705 (int. d 1.2.1709) deras sal svärfaders och faders gård på Holländaregatan, ”som de för tiden bebodde” till kassören Jacob Östring för lån av 100 d smt 32 öre. Ny pantsättning av Straub 24.2.1706 av svärfaderns gård på Holländaregatan mellan herr Ebelings och Herr Inspektor Paulins.

Framlidne sjötullinsp. Erik Paulins efterleverska Madame Anna Paulin uppbjöd den 21 nov, 1710 guldarbetaren Johan Henrik Straubs hus och gård på Drottninggatan mellan Henning Ebelings å östra och Madame Paulins bakgård å västra sidan för lån av 250 d smt.

I en skrivelse till magistraten den 27 juli och 3.8.1711 (EIIa:23) beklagade Johan Heinrich Straub, att hans hus och gård, som tillhört hans sal svärfader rådman Christian Schotte var anslagen till skuldbetalning i fordringar av madame Paulin på 250 d smt och av fältskärsmäst Tilitz på 200, tillsammans 450 d smt. Skulderna hade merendels gjorts av hans svärfader.

Johan Hindrik Straub pantsatte 1711 den 16 aug. till Tyska kyrkan för lån av 200 d smt gård på Drottninggatan mellan sal Insp. Paulins bakgård å västra och Herr Henning Ebelings hus å östra sidan. (inskr 1711 d 31 aug)

Guldsmeden Johan Henrik Straub begravdes vid 62 års ålder den 12.9.1714. ”Starb in seinen kleidern auff einen Stuhl nach vorher gerichteten vielen herrlichen Gebethen, darinnen er Gott sein Kreutz vorgetragen und umb einen seeliges Ende angeruffen”.

Kämnärsrätten dömde 11.3.1715 i en rättstvist mellan Herr Capit. Thomas Cohè kärende och Madame Magdalena Straub svarande beträffande ett dem emellan upprättat hyreskontrakt: ”hwar öfver dhe sins emellan kommit att twista, eftersom herr Capit. Cohè ey skohlat niuta i dess hus och Logement den Commoditet som han sig efter Contractet betingat”. I sin libell androg C, att han förmodat att ord och avtal skulle hållas så väl här i Sverige som det sker i hans födelseort Frankrike: särskilt skriftliga kontrakt. Han hävdade, att hyreskontraktet garanterade honom underhållet av två sängar i ett halvt år och så länge inga lakan ”efter Cotume wid sängen finnes. kan det ey kallas en säng för honett folck, fast mindre en fullkomlig uppbäddad säng för honom som på Kungl. Maj:ts af Sverige allernådigaste behag och omkostnad dess ankomst här förvänta måste och som Madame Straub skall pro primo det ingångna contract brutit och förändrat i så måtto att hon sekundo uti dess frånwaro skohlat inpracticera sig genom fönstret i dess förhyrda logementer, hwartill han nycklarna hade, och uttagit de kiökssaker, som under Contractsbegrepp honom lemnade woro, dem han på siätte weckan till sin Commoditet nyttjat, påstår alltså, att hon sitt ingångna Contract må fullgiöra eller torde han vara nöijder att få sådant Logement resignera, när hon honom på annat ställe slike Conditioner hos honett folck förskaffar, och honom dess halva förut betalte hushyra 16 d smt återbetalar.”

Enligt Madame Straub skulle ”pro primo capitainens pretention ey dependera under Contractet utan skall vara en faut”. Ingenting hade inflikats i kontraktet av henne, *Major Ludwig von Thessma* hade översatt Contractet till franska. Hon hade på allt sätt sökt ”honett hantera och acomodera” kaptenen. ”Sekundo:” I gengäld hade kaptenen utropat henne för Cannallie för att hon och hennes dotter suttit vid sina spinnrockar, som skall vara deras födekrok, till klockan tio om aftonen. Han hade icke i sin skrift anfört ”hwad alarm han föhrer med Tromblande och mehra buller om nätterna, som skall sees av en sönderslagen dörr”. ”Tertio” hade hon ej lovat Herr Capit. några kökssaker annat än emot ”aparte betalning” varje månad för dukar och servetter, vilka icke upptogs i kontraktet. De ”woro dels illa medfarna och förskämde”, och eftersom hon ej kunnat se sig vinna någon vedergällning efter avtal, har hon gått igenom dörren och ej krupit in genom något fönster som han utan bevis tillvitar henne. Kaptenen bör ”parte” betala henne för dessa kökssaker. ”Qvarto” vad sängarna angick så hade hon avtalat med kaptenen, att han själv skulle hålla sig med lakan men för husjungfrun skulle hon hålla lakan till dess kaptenen hunnit köpa sådana själv. Hon ville gärna förlikas, om han blott betalade resterande hushyra 16 d smt eftersom hon var en fattig änka.

Kaptenen hävdade fortfarande löften om lakan till båda sängarna under det han skulle hålla täcken. Vidare var det avtal om en spegel i stugan och några få kökssaker specificerade i kontraktet. Det var underligt, hur hon kommit genom dörren med spegeln och kökssakerna, när han hade

nycklarna till rummet. – Buller och alarm brukade han icke föra med fruntimmer. Han hade för sin passions skull varit tvungen att söka vila hos andra för att undvika dagligt kiv och förtret.

Rätten: Hyreskontraktet hade uppgjorts den 28.9.1714. Hyra från Mikaeli 1714 till Påsk 1715 32 d smt. Han skulle återleverera husen med lås och nycklar, dörrar och fönster, som han dem emottagit. Ingen hyresman skulle vara husägaren hinderlig i sin lofliga hantering.

Madame Straub fick rätt i allt.

Guldarbetaren Johan Henrik Straubs fattiga änka Malena Straub bodde kvar 1717. Sedan hon på grund av ett olyckligt fall varit sängliggande några år, begravdes Chr 15.12.1732.

Köpmannen Oluf Olufsson (Westerling) lät den 30.6.1718 lagbjuda hus och gård på Drottninggatan belägen mellan Herr Henrik (Henning?) Ebelings gård å östra och framlidne inspektoren Erik Paulins arvingars gård å östra sidan, vilken han tillhandlat sig av framlidne guldarbetaren Johan Hindrik Straubs efterlättna änka Magdalena Straub för 1 500 d smt och en diskretion av 60 d smt efter köpebrevets lydelse 10.6.1718. Fasta 23.8.1718.

1730 handelsman Olof Westerling hade bodgossen Peter Olsson, p. Kristina, *expediten Johan Jenssen. köpman Niclas Busch.*

Västra delen av 4.109

Johan Marcussen,

1637, 1641: 3 mtl, 1638, 1639 kallad *hökare*, 1642: 2 mtl

På hans plats i mtl-längden 1643 med 2 mtl:

Hans Constapel R3

Eiss Ammeling Bakare: se 4.105.

här 1639 4 mtl, 1641: 4 mtl, 1642: 3 mtl

Efterträdes i mtl-längden av

Herman Sax Bakare 1643: 4 mtl

Balthasar Remsnidare 1644–46

Mr Thomas Kuhn Bokförare (begr. 30.6.1661) R3 4R109v

1649: 4 mtl, 1650–55: 3 mtl

1656: 4.8, 1657v 2.4 (II), 1657h: 2.4 1658: 6, änkan 1666–70

Thomas Kuhn uppbjöd 5.3.1660 hus köpt av Winant Pärstickare. Att Thomas Kuhn bott länge i Göteborg framgår att *Jost Jostens hustru Brita Olofsdotter* (bosatt 4.42) den 6.11.1637 fordrade honom på 4 års hushyra. Han hade före rätten tid dragit ur huset och skulle enligt 12 Kap. Byggningsbalken betala resterande hushyra 18 daler.

Den 14.12.1653 klagade Thomas Kuhn över *boktryckaren Amund Grefwe*, som skulle ta hans arbete ifrån honom och göra sig profit av hans förelagda och beställda arbete. Enligt Amund Grefwe var det världen över tillåtet att införskaffa och föryttra almanackor, biblar, psalmböcker m m. Hans invändningar hjälpte inte: han fick böta 30 d smt. Vid Göteborgs underrätt vände sig den 7.2.1755 Zacharias Brochenii Boktryckare i Strängnäs utskickade *Per Gisslesson* mot Tho-

mas Kuhn bokförare. Det gällde försäljningen av svenska biblar och andra böcker. Likartade klagomål fick Kuhn genom sekr Joakim Stråp som representant för boktryckaren i Stockholm Mäster Jonatius Meuser.

Om Thomas Kuhn får man veta följande i Papyrus Minnesskrift 1945, 37. ”Bokbindaren Thomas Kuhn grundade 1653 ett pappersbruk på vilket han nedlade stora kostnader. Om driften av det samma vet man hittills ingenting annat än att det under Karl X:s krigsår stundom stod stilla. Efter Kuhns död 1661 övertogs anläggningen av hana änka Elisabeth, som följande år utverkade att skatten nedsattes från fem tunnor spannmål om året till två tunnor.

Om Thomas Kuhn vet man, att han nämnes som bokbindare och bokhandlare samt att han 1638 gjorde trummor till stadssoldaterna i Göteborg. Förmodligen var det Kuhn, som 1655 donerade ett fat för nattvardsoblater, vilket i Fässbergs kyrkas räkenskapewr finnes antecknat på följande sätt: Pappersmakaren i Mylndall gaff en ny Kiörkepatén. Pappersbrukets vattenfall övertogs åtminstone delvis av kronobagaren Joakim Marcus, som där anlade en mjölnkvarn. Efter den tiden kallades kvarnfallet Joakim Bagares kvarn.” Man kan tillägga, att det inte var underligt, att vattenfallet övertogs av Joakim Marcus, ty han var måg till Thomas Kuhn; han gifte sig den 27.12.1658 med dennes dotter *Sara Kuhn*.

Vid kämnärsrätten 20.12.1672 krävde sal *Adam Herweghs änka Maria* Thomas Kuhns änka Elisabeth på kapital 164 rdr 4 st, som Herwegh 1653 skulle ha förskjutit till kvarnen i Mölndals uppbyggnad men Elisabeth frikändes.

Jürgen Voltzers köp av *Albrecht Lambrichtssons* hus (se 4.108ö) klandrades förgäves 1679 av grannen *Elisabeth sal Thomas Kuhn* med naborätt. Den 27.10.1690 lät *Herman Gieseke* tillsammans med svågern *guldsmeden Henrik Wedinghusen* lagbjuda sal bokbindaren Thomas Kuhns hus och gård på Drottninggatan mellan Giesekes egen i väster (4.108ö) och *Henrik Wedinghusens å östra sidan*, vilken de köpt av samtliga Kuhns arvingar *Frantz Kuhn, Gottfried Meissner, Gustaf Fistulator och Joakim Marcusson* för 650 daler silvermynt. Samma dag betalade de 13 d smt i huseköpspenning (också kallad 30-penning). Enligt en handling i Göteborgs magistrats arkiv daterad 16.1.1692 ägde Herman Gieseke en gård (4.108 ö) belägen mellan Georg (Jürgen) Voltzers i väster (4.108v) och mäster Henrik Wedinghusen i öster.

Rådman Christian Schotte ägde vid sin död både den östra och den västra tomten.

Den 4.12.1705 lät stora *sjötullinsp. Herr Erik Paulin* lagbjuda framlidne rådman Christian Schottes ena (d.v.s. västra) hus och tomt belägen i Drottninggatan emellan bemälte Schottes andra hus å östra och tullskrivare Johan Kraffts hus och tomt å västra sidan (4.108ö) vilket inspektören tillhandlat sig sig av Schottes arvingar för 400 d smt samt en diskretion 50 d smt.

1715 års skattningslängd taxerade huset på Inspektör Paulins änkas bakgård till 150. Framgård 5.34.

13.7.1715: *P. Paulin*, i makens frånvaro *Eleonora Ancarcreutz, A. Christina Paulin* och *P. Paulin* på broderns *Erik Gustaf Paulins* vägnar erkände sig skyldiga ”vår herr farbroder” *överstelöjtnanten och kommandanten Paul Lilliestam* 3 264 d smt, varför de pantsatte sal faderns och svärfaderns hus och gård vid Stora Hamnen med dess bakgård för 2 500 d smt plus hemmanet Sageröd för 580 d smt, plus gyllenläder, spegel med förgylld ram och ett holländskt nattbord med svart lackverk.

Handelsman Oluf Westerling lät första gången 1.8.1768 uppbjuda ett på Stora Hamngatan på södra sidan emellan regementsfältskären Fredrik August Meisters gård å östra och avlidne handels-

man herr Johan Fredrik Bruuns änkas hus å västra sidan belägna hus och gård, som han köpt av *supercargören Herr Johan August Paulin och handelsman Anthon von Egmont* samt deras husturur den 18.7.1767 för 16 000 d smt – 60-penning betald med 533 daler 10 $\frac{2}{3}$ öre smt.

I detta uppbud upptages som synes inte bakgården men den tycks ha följt med på köpet, vilket innebar en sammanslagning av den östra och den västra halvan av 4.109. – 1790 var det handelsman Olof Westerlings änkas hus.

1800 Handelsman *Joh. Gustaf Westerberg* (uppbud 11.6.1792)

1807 *Handelsman David Airth*, uppbud 25.2.1805

Uppbud av *handelsbokh. William Airth* den 29.6.1846.

Se ovan 4.109.